การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ทักษะการฟังโดยการเล่านิทาน สำหรับเด็กปฐมวัยของโรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก

Implementing Listening Activities by Telling Fairy Tales for Preschool Children, Taksin Rachanusorn School, Muang District, Tak Province

จันทร์สุดา พนาจารุ และ จินดามณี เลิศมโนกุล
Jansuda Phanacharu and Chidamanee Lertmanokul

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและเปรียบเทียบการฟังของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2/3 ก่อนและหลังการใช้นิทาน โดยกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2/3 ของโรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ จังหวัดตาก รวมทั้งสิ้น จำนวน 15 คนในปีการศึกษา 2561 และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2/3 ของโรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ จังหวัดตาก ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 5คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาที่พัฒนาขึ้นมาเอง ดังนี้ 1) แผนการจัดประสบการณ์ (กิจกรรมเสริมประสบการณ์) จำนวน 2 แผนซึ่งเป็นชุดนิทานจำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ 1.1) นิทานเรื่องลูกหมูสามตัว 1.2) นิทานเรื่องหนอนน้อย2)แบบสังเกตประเมินพฤติกรรมการฟัง ก่อน – หลัง การใช้ชุดนิทาน

ผลการวิจัยพบว่า

การจัดกิจกรรมการเล่านิทาน รายสัปดาห์ ตลอด 2 สัปดาห์ ก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เด็กได้คะแนนเฉลี่ยรวม ร้อยละ 21และหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เด็กได้คะแนนเฉลี่ยรวม ร้อยละ 24 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ส่งผลให้เด็กได้คะแนนเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ : กิจกรรมเสริมประสบการณ์, ทักษะการฟัง, การเล่านิทาน

Abstracts

The objective of this study was to study and compare the listening of preschool children in kindergarten year 2/3 before and after using fairy tales. The population used in the study was 15 preschool children at Taksin Rachanusorn School, Tak Province, in the 2018 academic year, and the sample used in the study was preschool children in kindergarten year 2/3 of Taksin Rachanusorn School, Tak Province in the first semester of the academic year 2018, 5 students were obtained by selecting a specific type. The tools used in this study, the student defined the self-developed educational tools as follows: 1) two experience plans (experience enhancement activities), which are 2 stories: 1.1) children's stories. The Three Pigs 1.2) The Little Worm's Tale 2) the observation form for listening behavior before-after the story set.

The research found that :

The results of the study showed that the weekly storytelling activities were organized over 2 weeks prior to the storytelling activity, the children had an average score of 21%. And after organizing the storytelling activities, the children had a total average score of 24%, which showed that having a storytelling activity organized resulting in an increase in the child's score.

Keywords: Experience Enhancement Activities, Listening Skills, Story Telling

บทนำ

สภาพการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 รวมทั้งกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี(พ.ศ. 2560-2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2555-) แผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย (พ.ศ.2560-2564)นำไปสู่การกำหนดทักษะสำคัญสำหรับเด็กในศตวรรษที่ 21 ที่มีความสำคัญในการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความสอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้มีการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างจริงจังและต่อเนื่องโดยได้แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นหลักสูตรสถานศึกษา สถาบันพัฒนาเด็กปฐมวัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไมใช้เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามจุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติในอนาคต

มนุษย์จำเป็นต้องติดต่อสื่อสารกันอยู่ตลอดเวลาการสื่อสารจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งนอกเหนือจากปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ การสื่อสารมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์มากการสื่อสารมีความสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบัน ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นยุคโลกาภิวัตน์ เป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร การสื่อสารมีประโยชน์ทั้งในแง่บุคคลและสังคม การสื่อสารทำให้คนมีความรู้และโลกทัศน์ที่กว้างขวางขึ้น การสื่อสารเป็นกระบวนการที่ทำให้สังคม เจริญก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้มนุษย์สามารถสืบทอดพัฒนา เรียนรู้ และรับรู้วัฒนธรรมของตนเองและสังคมได้ การสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ สร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าแก่ชุมชน และสังคมในทุกด้านภาษาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารของมนุษย์ มนุษย์ติดต่อกันได้ เข้าใจกันได้ด้วยการอาศัยภาษาเป็นเครื่องช่วยที่ดีที่สุดภาษาเป็นสิ่งช่วยยึดให้มนุษย์มีความผูกพันต่อกัน เนื่องจากแต่ละภาษาต่างก็มีระเบียบแบบแผนของตน ซึ่งเป็นที่ตกลงกันในแต่ละชาติแต่ละกลุ่มชน การพูดภาษาเดียวกันจึงเป็นสิ่งที่ทำให้คนรู้สึกว่าเป็นพวกเดียวกันมีความผูกพันต่อกันในฐานะที่เป็นชาติเดียวกัน ภาษาเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ และเป็นเครื่องแสดงให้เห็นวัฒนธรรมส่วนอื่น ๆ ของมนุษย์ด้วยเราจึงสามารถศึกษาวัฒนธรรมตลอดจนเอกลักษณ์ของชนชาติต่างๆได้จากศึกษาภาษาของชนชาตินั้นๆ ภาษาศาสตร์มีระบบกฎเกณฑ์ ผู้ใช้ภาษาต้องรักษากฎเกณฑ์ในภาษาไว้ด้วยอย่างไรก็ตาม กฎเกณฑ์ในภาษานั้นไม่ตายตัวเหมือนกฎวิทยาศาสตร์ แต่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามธรรมชาติของภาษา เพราะเป็นสิ่งที่มนุษย์ตั้งขึ้น จึงเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัยตามความเห็นชอบของส่วนรวมภาษาเป็นศิลปะ มีความงดงามในกระบวนการใช้ภาษา กระบวนการใช้ภาษานั้น มีระดับและลีลา ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง หลายด้าน เช่น บุคคล กาลเทศะ ประเภทของเรื่อง ฯลฯ การที่จะเข้าใจภาษา และใช้ภาษาได้ดีจะต้องมีความสนใจศึกษาสังเกตให้เข้าถึงรสของภาษาด้วยองค์ประกอบของภาษาภาษามีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมากเด็กจำเป็นจะต้องเรียนรู้ภาษาเพื่อใช้ ในการสื่อความหมายการคิดจินตนาการการแสดงออกและการปรับตัวซึ่งเด็กจะต้องมีความรู้ และความพร้อมทางภาษาในดานการพูด ฟัง อ่าน และเขียนไปพร้อม ๆ กันอย่างมีความหมายเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการครบทุกด้านในการส่งเสริมทักษะทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การพูดกับเด็กด้วยภาษาง่าย ๆ หรือการมีปฏิสัมพันธ์กันผ่านการทำกิจกรรมหรือกิจวัตรประจำวันต่าง ๆ แต่วิธีที่ง่ายและสามารถเรียกความสนใจจากเด็กได้ดีที่สุดคือการเล่านิทานให้เด็กฟัง

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจและเลือกที่จะใช้หนังสือนิทานในการส่งเสริมทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย เพราะธรรมชาติของเด็กชอบฟังนิทานที่มีรูปภาพประกอบ จะช่วยกระตุ้นให้เด็กอยากรู้อยากเห็น โดยใช้ภาษาพูดสนทนาสื่อสารกับครูเป็นการกระตุ้นให้เด็กอยากพูด จะทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านภาษาได้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการฟังของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2/3 ของโรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดตาก โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2/3 ของโรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดตาก ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการเล่านิทาน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ จังหวัดตาก ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2/3 ของโรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ จังหวัดตาก ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 รวมทั้งสิ้น จำนวน 15คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experiment Research) ซึ่งผูวิจัยไดดำเนินการ ทดลองโดยใชแผนการทดลองแบบ One - Group Pretest - Posttest Design

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดประสบการณ์ มี 2 แผน โดยมีกิจกรรมชุดนิทาน จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ นิทานเรื่อง ช้างน้อยอยากรู้และนิทานเรื่อง สี่สหายไปเที่ยวป่า
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการฟัง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาทำการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมเสริมประสบการณ์ แผนที่ 1 ในสัปดาห์ที่ 1ครั้งที่ 1 โดยไม่ใช้กิจกรรมการเล่านิทานทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน ในวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 เวลาประมาณ 09.30 น. - 10.00 น.
2. ผู้ศึกษาทำการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมเสริมประสบการณ์ แผนที่ 1ในสัปดาห์ที่ 1ครั้งที่ 2 โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน ใน วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 เวลาประมาณ 09.30 น. - 10.00 น.
3. ผู้ศึกษาทำการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมเสริมประสบการณ์ แผนที่ 2 ในสัปดาห์ที่ 2ครั้งที่ 1 โดยไม่ใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน ในวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2563เวลาประมาณ 09.30 น. - 10.00 น.
4. ผู้ศึกษาทำการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมเสริมประสบการณ์ แผนที่ 2ในสัปดาห์ที่ 2ครั้งที่ 2 โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน ในวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2563เวลาประมาณ 09.30 น. - 10.00 น.

ผลการวิจัย

พบว่า การจัดกิจกรรมการเล่านิทาน รายสัปดาห์ ตลอด 2 สัปดาห์ ก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เด็กได้คะแนนเฉลี่ยรวม ร้อยละ 21และหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เด็กได้คะแนนเฉลี่ยรวม ร้อยละ 24 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ส่งผลให้เด็กได้คะแนนเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1.ครูควรดำเนินการเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ทักษะการฟังของเด็กปฐมวัยโดยการใช้กิจกรรมการเล่านิทาน

2.ครูและโรงเรียนควรมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อพัฒนาทักษะการฟังของเด็กให้ดีขึ้น

3. สถานศึกษาควรดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาทักษะการฟังของเด็กปฐมวัยโดยการวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับปฐมวัยและสร้างเครือข่ายร่วมกันระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการแลกเปลี่ยนความรู้ต่อไป